

Syllabus and Course of Reading For M.A. Panjabi (Semester I & II)
w.e.f. the Academic Session 2013-2014

Semester First

Paper First Opt (I)
Madhkall Panjabi Kavita
(1700 AD Tak)

ਸਮੈਸਟਰ-ਪਹਿਲਾ

ਪੇਪਰ ਪਹਿਲਾ, ਆਪਸ਼ਨ (ਪਹਿਲਾ)

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

(1700 ਈ. ਸਦੀ ਤੱਕ)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

(ਪੇਪਰ : 80 ਅਤੇ ਇਨਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

1. ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਿਚ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਪੰਨੇ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ

ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਲੋਕ

ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

ਭਗਤ ਕਬੀਰ

ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

ਜਪੁਜੀ

ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ

ਇਸਲਾਮੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ,
ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 2006

2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ

ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1979

Paper Third
Sahit Sidhant Ate Viharak Alochana
ਪੇਪਰ ਤੀਸਰਾ
ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
(ਪੇਪਰ : 80 ਅਤੇ ਇਨਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20)
ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

1. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਿਚ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿਚਲੇ ਟਾਪਿਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਪੰਨੇ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਿਮਨ ਰੂਪ :

ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਗਜ਼ਲ, ਮਹਾਕਾਵਿ, ਨਿਬੰਧ, ਨਾਵਲ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ।

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ :

ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ, ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਵਕਰੋਕਤੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਤੇ ਔਚਿਤੈ ਸਿਧਾਂਤ।

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ :

(ੳ) ਪਲੈਟੋ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਲਾਨਜਾਈਨਸ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ,

(ਅ) ਆਈ. ਏ. ਰਿਚਰਡ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਰੇਨੈ ਵੈਲਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਜਾਰਜ ਲੋਕਾਚ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ।

ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ

ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ

(ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ

ਸਾਹਿਤਿਆਰਥ

ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ

2. ਉਹੀ

ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ

PSUTBB, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1975

3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Paper Thirteenth Opt (i)
Adhunik Panjabi Vartak

ਪੇਪਰ ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
(ਪੇਪਰ : 80 ਅਤੇ ਇਨਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20)
ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

1. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਿਚ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਪੰਨੇ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਆਂ ਸੋਚਾਂ

ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਸ

ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ

ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ

ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ

ਮੇਰੀ ਫਿਲਮੀਂ ਆਤਮਕਥਾ

ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ	ਪਾਰਗਾਮੀ
2. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ	ਨਵਚੇਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦਕਾਰ
4. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ	ਕੁਲਦੀਪ ਪ੍ਰੈਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਬਿ.ਸ.ਘੁਮਣ (ਸੰਪਾ.)	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ
5. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ	ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਬਿ.ਸ.ਘੁਮਣ (ਸੰਪਾ.)	ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਕਲਾ
6. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ	ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ)	ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਚਾਰ (ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਅੰਕ)
	ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
	ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ: ਕਲਾ ਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ
	ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1973

Paper Fourteenth
Bhasha Vigyan Ate Panjabi Bhasha

ਪੇਪਰ ਚੌਦਵਾਂ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
(ਪੇਪਰ : 80 ਅਤੇ ਇਨਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20)
ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

1. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਿਚ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਲੇਬਸ ਦਿੱਤੇ ਟਾਪਿਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਪੰਨੇ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ
- (ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ
- (ੲ) ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

- (ੳ) ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ
- (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
- (ੲ) ਪਾਣਿਨੀ, ਸਾਸਿਓਰ ਅਤੇ ਨੌਮ ਚਾਮਸਕੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਪਰ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵ
- (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਦਾਰੇ

ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ

- (ੳ) ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
- (ਅ) ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ
- (ੲ) ਦੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਆਤਮ ਸਿੰਘ

ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988

Course Outcomes and Relevance Of Punjabi Subject at Undergraduate and Postgraduate Levels

- To develop bonding with the mother tongue of the students.
- To provide knowledge about Punjabi Grammar, Punjabi idioms and letter writing to deal with academic and official requirements.
- Course provides knowledge of roots of Punjabi language, Literature, origin and development of Punjabi language and Literature.
- The course provides knowledge about the concept of translation from Punjabi to Hindi and Hindi to Punjabi.
- The course makes enable the students to work for upliftment of the society and struggle with social evils.
- The course emphasises for developing critic and synonyms knowledge among the students.
- The make students familiar with the major problems of dianporic people and their achievements.
- The course includes prominent thinkers and writers of Punjabi language during medieval and modern period of Punjabi literature.
- The purpose is also to make students aware of social and cultural issues of modern times.
- Students are inspired to rise above caste, religion, race, gender for betterment of the whole humanity.
- Students improve their reading, writing skills in Punjabi language and literature.
- To prepare the students to appear in the competitive exams. at school and college level in the subject of Punjabi

(session 2023-24)

Month

Topics

1. July, 2023 :
- ਸੱਦਾਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਿ ਰਾਇ ਪਛਾਣ
  - ਸੱਦਾਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਇ ਯਮਾਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

2. August, 2023 :
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਹਿ ਯਾਗ: ਦਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਨ
  - ਸੂਦੀ ਕਹਿ ਯਾਗ: ਦਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਨ
  - ਤਮਤੀ ਕਹਿ ਯਾਗ: ਦਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਨ
  - ਸੱਦਾਸ਼ੀ ਕਹਿ ਯਾਗ: ਦਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਨ

3. September, 2023 :
- ਸ਼ੀ ਗੁਰੂ ਗਾਠਾ ਵੇਦੀ: ਗੋਦਰ ਤੇ ਗੁਰੂ | ਦਿਸ਼ਾਨ
  - 'ਸੁਪੁਤੀ ਸਾਖਿ' ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ | ਪੰਜਾਬੀ ਵੇਦ
  - 'ਸੁਪੁਤੀ ਸਾਖਿ' ਦਾ ਗੁਰੂ ਗਾਠਾ ਸਾਖਿ
  - 'ਸੁਪੁਤੀ ਸਾਖਿ' ਦੇ ਪੰਜ ਪੰਤ | ਪੰਜ ਸਾਖਿ
  - 'ਸੁਪੁਤੀ ਸਾਖਿ' ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ ਤੇ ਗੋਦਰ

4. October, 2023 :
- ਸਾਖਿ ਸੇਖ ਵੀਰ: ਗੋਦਰ ਤੇ ਗੁਰੂ
  - ਸਾਖਿ ਤੇ ਸਾਖਿ - ਸੇਖ ਵੀਰ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ
  - ਸਾਖਿ ਤੇ ਸਾਖਿ - ਸੇਖ ਵੀਰ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗਾਠਾ ਸਾਖਿ
  - ਸਾਖਿ ਸੇਖ ਵੀਰ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ | ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ
  - ਸੇਖ ਵੀਰ ਵਾਹੀ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ ਤੇ ਸੇਖ | ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ

5. November, 2023 :
- ਤਮਤੀ ਰਵੀ: ਗੋਦਰ ਤੇ ਗੁਰੂ
  - ਵਾਹੀ - ਤਮਤੀ ਰਵੀ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ
  - ਵਾਹੀ - ਤਮਤੀ ਰਵੀ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ ਵੇਦ
  - ਵਾਹੀ ਤਮਤੀ ਰਵੀ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ | ਗੋਦਰ ਵੇਦ
  - ਤਮਤੀ ਰਵੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗਾਠਾ ਵਾਹੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗਾਠਾ ਪਾਠ
  - ਵੇਦ ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ ਸਾਖਿ ਦਿਸ਼ਾਨ ਸਾਖਿ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

(Dr. Balwinder Singh)

Dr Bahwindu Singh

Dept of Punjabi

Lesson Plan Paper; Paper III Odd Semester
Sahit Sidhant ate Viharak Aalochan (2023-24)

1. July 2023

- ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਛਾਣ - ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ
- ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ, ਵਿੱਧ, ਢਾਂਚਾ, ਸ਼ਬਦ, ਸੰਕੇਤ

2. August, 2023

- ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ: ਵਿੱਧ, ਨਾਟਕ, ਗਦ, ਕਹਾਣੀ, ਸੰਪਾਦਿਤ, ਸਾਹਿਤ
- ਭਾਰਤੀ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ: ਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਸੰਸਾਰ ਸੰਪਰਕ
- ਭਾਰਤੀ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ: ਕੀਤੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸੰਪਰਕ
- ਵਿਦਿਗਿਤ ਕਾਹਿਦਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਤਰੀਕਾ ਤੇ ਦੁਖ

3. September, 2023

- ਆਸਾਦੀ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ: ਪੜ੍ਹੇ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਸੰਪਰਕ
- ਪੱਛਮੀ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ: ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਤੇ
- ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ
- ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਾਹਿਦਾ ਨਾਮ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਤ

4. October, 2023

- ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ - ਗਦ ਪਛਾਣ
- ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਢਾਂਚਾ / ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ
- ਸੰਸਾਰੀ ਕਾਹਿਦਾ ਦੀ ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ
- ਸਾਹਿਤੀ ਕਾਹਿਦਾ ਦੀ ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ

5. Nov, 2023

- ਸਾਹਿਤੀ ਪੱਛਮੀ ਕਾਹਿਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਹਿਦਾ ਦੀ ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ
- ਸੱਭ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਹਿਤ
- ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ ਦੀ ਵਿਦਿਗਿਤ ਸਾਹਿਤ

(Dr Bahwindu Singh)

1. July 2023 :
  - मासुहिर पंजाबी चारउर - सग उं जेवन
  - मासुहिर पंजाबी चारउर यी पुस्तिका
  - पंजाबी चारउर के सगुं इतरां मर सभ-पडर/दिखइउर

2. August 2023 :
  - प्रि. उंरा सिम गीह, उका उं उका (इर)
  - सदीमी मेरां पुस्तक रा जेगउर मफिमउ
  - 'सदीमी मेरां' पुस्तक रा उपगउर मफिमउ
  - सदीमी मेरां पुस्तक यी मर मर / सदीमी मेरां
  - सदीमी मेरां के मापार उं (प्रि. उंरा सिम यी उरवपन/चारउरउर)

3. September 2023 :
  - गुरुवपन सिम गीउरइ : गीह, उका उं उका (इर)
  - 'सिंदी यी गम' पुस्तक रा जेगउर मफिमउ
  - 'सिंदी यी गम' पुस्तक रा उपगउर मफिमउ
  - 'सिंदी यी गम' पुस्तक के मापारउं गुरुवपन सिम गीउरइ
  - गुरुवपन सिम गीउरइ यी पंजाबी चारउर उं उर/चारउरउर

4. October 2023
  - दसगर मरः गीह, उका उं उका (इर)
  - 'गेरी सिंदी माउमरका' यी फिर गीह यी उं उर
  - गेरी सिंदी माउमरका रा जेगउर मफिमउ
  - गेरी सिंदी माउमरका रा उपगउर मफिमउ
  - गेरी सिंदी माउमरका के मापारउं उरउर मरः यी उरउरउर

5. Nov. 2023
  - उपगउर जेगिमउ उं सिं सिं यी सिं यी पुस्तिका
  - प्रि. उंरा सिम, गुरुवपन सिम गीउरइ उं उरउर मरः
  - यी पंजाबी चारउर उका - मरउरउर उं दिखइउर
  - गउउर पुस्तक जेगिमउ रा पुस्तक मरः

(Dr. Balwinder Singh)

1. July, 2023 :
 - ਤਾਂਗੇ ਤੇ ਤਾਂਗੇ ਵਿਗਿਆਨ : ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੰਬੰਧ
 - ਤਾਂਗੇ ਤੇ ਸਭਿ ਤਾਂਗੇ ਤੇ ਸਮਾਜ, ਤਾਂਗੇ ਤੇ ਸਭਿ ਸਮਾਜ
 ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੰਬੰਧ, (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ)

2. August 2023 :
 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਂਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ : ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਾਈ
 - ਸਾਹਿਤ ਤਾਂਗੇ ਸਾਹਿਤ ਤਾਂਗੇ ਤੇ ਸਮਾਜ ਪੜ੍ਹਾਈ
 - ਪਾਠਿ, ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਸੰਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤੇ ਤਾਂਗੇ ਵਿਗਿਆਨ
 ਦੇ ਸੰਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧ

3. September 2023 :
 - ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
 - ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ
 - ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ

4. October, 2023 :
 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜੀ ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਸੰਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬੀ
 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਤਾਂਗੇ ਸੰਰਚਨਾ

5. November 2023 :
 - ਸੰਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਸੰਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬੀ
 - ਤਾਂਗੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧ
 - ਸੰਰਚਨਾ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਰਚਨਾ
 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪੰਜਾਬੀ

(Dr. Bahwinder Singh)